

MIRĖ KARDINOLAS MUNDELEINAS

SEKMADIENĮ LAIKĖ PRIVAČIAS MIŠIAS; ATRODĖ SVEIKUTĖLIS

Širdies liga parbloškė didį ir žymų Bažnyčios veikėją

St. Mary of the Lake seminarijos vasariniuose namuose, Mundelein, Ill., vakar rytą mirė Jo Eminencija Jurgis Kardinolas Mundelein, Chicagos arkivyskupas, 67 m. amžiaus. Tai širdies ligos auka.

Netikėta kardinolo mirtis sukrėtė ne tik Chicagos, bet ir visos šalies katalikus ir nekatalikus, o ypač velionies artimuosius, su kuriais teko rūpintis Bažnyčios reikalais ir gerove.

Ziniomis iš Castel Gandolfo — popiežiaus vasarinių rūmų, Italijoje, šventasis Tėvas Pijus XII nepaprastai susijaudinęs gavęs žinią apie Chicagos kardinolo mirimą. Jo šventenybė buvo privačioji studijoje, kai iš Chicagos gauta kablegrama. Pijus XII tuo jau nutraukė savo darbą ir nuėjo į privačią koplyčią pasimelsti už mirusį kardinolą. Šiandien popiežius savo koplyčioj laikys Mišias už mirusį.

JE. auxilinis vyskupas B. J. Sheil pranešė, kad kardinolo kūnas šiandien vakarą iš Mundelein, Ill., bus atlydėtas į Chicagą ir švč. Vardo katedroje išstatytas pagarbai.

Laidotuvės įvyks penktadienį. Numatomas gausingas arkivyskupų ir vyskupų suvažiavimas. Matyt, į laidotuves atvyks ir du J. A. Valstybių

kardinolai. Bus palaidotas St. Mary of the Lake seminarijos koplyčios kriptoje.

Nyskupas Sheil apie kardinolo mirimą oficialiai paskelbė, kad kardinolas vakar apie 7:45 ryto rastas lovoje miręs. Nustatyta, kad mirė apie 7:30. Iš vakaro kardinolas atrodė ir jautėsi sveikas.

VATIKANAS, spal. 1. — Vatikano prelati tiesiog sukrėsti gavus žinių apie kardinolo Mundeleino, Chicagos arkivyskupo, netikėtą mirimą. Tuo labiau, kad Jo Eminencija nesirgo ir jautėsi sveikas.

Kardinolui Mundeleinui mirus kardinolų kolegija sumažėjo iki 57 narių. Spėjama, gruodžio mėnesį popiežius sušauks konsistoriją ir skirs naujus kardinolus.

ŠVČ. VARDO KATEDROS REKTORIAUS ŽODIS

Švč. Vardo katedros Chicagų, rektorius prelatas J. P. Morrison dėl kardinolo mirimo pareiškė:

Švč. Vardo katedra su jos rektorium, kunigija, seserimis, žmonėmis ir vaikais kardinole Mundeleine neteko savo vyriausiojo ganytojo. Visiems yra gilaus gedulo momentas. Suteik jam, Viešpatie, amžiną atilsį. Amžinoji šviesybė tegul jam šviečia.

Jo Eminencija KARDINOLAS MUNDELEIN vakar rytą miręs vasarinėj rezidencijojej Mundelein, Ill., netoli Chicago.

LIETUVOS UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTRAS PAKVIESTAS MASKVON

BERLYNAS, spal. 2. — Vokiečių žinių agentūra šiandien iš Kauno praneša, kad Maskvon pakviestas Lietuvos reikalų ministras J. Urbšys. Ministras, matyt, rytoj lėktuvu išvyks į Maskvą. Lietuvos ministrų kabinetas turėjo nepaprastą posėdį Lietuvos nusistatymo perorientavimui, atsizvelgus sovietų Rusijos padarytų sutarčių su Vokietija ir Estija.

ANGLIJA RYŽTASI KARIAUTI PRIEŠ HITLERIO GAUJAS

LONDONAS, spal. 2. — Jis pareiškė, kad britų karo laivynui sėkmingai sekasi kovoti prieš vokiečių povandeninius laivus, kurių eilės yra jau sunaikinta. Churchill aiškina, jo nuomone, sov. Rusija užėmusi Lenkijos plotus tik tuo sumetim, kad apsidrausti nuo Vokietijos. Tad sov. Rusija esanti talkininkė ne Vokietijai, bet santarvei. Rusija sutikusi užgrobti Lenkijos teritorijas, nes jos galėjo pakliūti Vokietijai.

Churchill šiais išvedžiojimai bando Maskvą atitraukti nuo Berlyno. Londonas bijo Maskvos ir nori būti su ja gražiuoju. Anot Churchill, Anglijos vyriausybės nuosprendis pasirengti trejų metų karan nereikiška, kad taip ilgai karas turės tęstis. Karas gal baigsis ir greičiau.

Churchill taip pat tikisi, kad ir sov. Rusija gal gale nusišuks prieš Hitlerį.

MARIANAPOLIO KOLEGIJA ĮSIGIJO DAUGIAU SAVASTIES

THOMPSON, Conn. — Pranešama, kad šiomis dienomis Tėvai Marijonai nupirko daugiau nuosavybės Marianapolio Kolegijos reikalams. Naujai įsigytoji nuosavybė su sidaro iš keturių namų ir apie 100 akrių žemės. Ji yra šalia kolegijos. Namai bus išstatyti ir ten bus nukelta vidurinė mokykla (High School). Kolegijos skyrius pasiliks dabartinėse patalpose.

Nacių nuomone, šie ir kiti Hitlerio pasiūlymai gal įtikins Angliją ir Prancūziją, kad neverta toliau kariauti.

Hitleris vakar ilgoką laiką tarėsi su atvykusiu Berlynan Italijos užs. reikalų ministru Ciano, o paskiau su dr. Chval kovskiu, buvusiu Čekoslovakijos užs. reikalų ministru, kurs vokiečių ministrų kabinete reprezentuoja Bohemijos ir Moravijos protektoratą.

GARSINKITĖS "DRAUGE"

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Giedra ir šilčiau. Saulė teka 5:49, leidžiasi 5:30.

Min. Ciano apleido Berlyną, matyt, Mussolini pasiūlys taiką santarvei

BERLYNAS, spal. 2. — Italijos užs. reikalų ministras Ciano šiandien skubotai išvyko namo — Romon.

Kalbama, kad Italijos diktatorius Mussolini Vokietijos ir sov. Rusijos vardu pasiūlys santarvei nutraukti karą.

Jei pasiūlymas bus paneigtas, penktadienį, arba šeštadienį Hitleris parlamente sakys kalbą — paskelbs ultimatumą santarvei.

VOKIEČIŲ PAJEGOS VAKARŲ FRONTE

PARYŽIUS, spal. 2. — Prancūzų kariniai specialistai tvirtina, kad šiandien vakariniame karo fronte Vokietija jau turi sutraukusi vieną milijoną karių.

UŽDRAUDŽIA IŠVEŽTI DARŽOVES, PIENĄ

KOPENHAGENAS, spal. 2. — Danijos žemės ūkio ministras Bordingas uždraudė iš šalies eksportuoti daržoves, iššmus bulves, galvijų riebumas ir pieną.

MIRĖ JUOZAS TŪBELIS, LIETUVOS BANKO VALDYTOJAS

United Press paskelbė, kad šiomis dienomis mirė Juozas Tūbelis, Lietuvos Banko valdytojas.

Velionis daug metų buvo Lietuvos ministru pirmininku ir tautininkų sąjungos pirmininku. Kai kurį laiką finansų ministru.

Velionies žmona yra prezidento Smetonos žmonos sesuo.

AIRIŲ KARDINOLAS UŽ TAIKĄ

LONDONDERRY, Airija, spal. 2. — Airių kardinolas MacRory pareiškia, kad greitesnė taika visų pageidaujama nei ilgas karas.

Taikai didžiausia kliūtis yra Lenkijos likimas, sako Jo Eminencija. Bet ilgai kariaujant ši kliūtis ir pasiliks kaip buvus.

Kardinolas ragina visus geruosius krikščionis melstis už greitesnę taiką.

HITLERIS PRIEŠAMS PADĖS VADUOTI JŲ GARBINGUMĄ

BERLYNAS, spal. 2. — Oficialiuose sluoksniuose kalbama, kad nacių parlamentas su sirinks trečiadienį ir Hitleris kalbėdamas pasiūlys taiką Anglijai ir Prancūzijai. Prieš tai, rasi, dar ir Mussolinis diplomatinio keliu sutiks tarpininkauti — Vokietijos vardu pasiūlyti taiką britams ir prancūzams.

Nacių sluoksniuose vyrauja įsitikinimas, kad Anglija su Prancūzija yra linkusios taikintis. Tik nežino, kaip ir kokių būdu vaduotis, kad nepažeisti savo garbingumo, kad pasiteisinti gyventojams dėl savo išsišokimų kariauti.

Šiame atsitikime naciai padės priešui vaduoti jo garbingumą. Sakoma, Hitleris siūlydamas nutraukti karą pateiks sumanymą sudaryti naują, bet žymiai apkarpytą, Lenkijos valstybę, į kurią bus įjimi Varšuvos ir Krokuvos miestai. Be to, sakoma, jis pasiūlys Bohemijai ir Moravijai grąžinti kai kurias nepriklausomybės teises.

Politiniai komisarai, ne vadai vyrauja sovietų kariuomenėj

BREST LITOVSKAS, spal. 2. (Ass. Press korespondento žinia). — Nuo rugsėjo 24 d. man teko Lenkijoje, daugiausia sovietų kariuomenės užnagary, pražygiuoti apie 900 mylių. Neteko patirti, kaip didį skaičių kariuomenės sov. Rusija pasiuntė Lenkijon. Kalbama, kad vieną milijoną. Kai kas sako, kad iki dviejų milijonų.

Lenkijon pasiūstos sovietų kariuomenės tris ketvirtadalius sudaro azijatai, tarp kurių yra daug mongolų. Yra ir moterų daliniai. Jos daugiausia yra lakinės ir šoferės.

Kariuomenės santvarka, gu lima sakyti, primityvė. Mažai motorizuotų išrangų, šarvuotų autovežimių. Naudojami paprasti vežimai su arkliais. O pėstininkų daliniai visur pėsti pūškuoja dulkėtiais, akmenotais ir duobetais ke-

liais kuriais Lenkija pasižymi. Lietingais laikais šie keliai neišbrendami. Tankų ir sunkvežimių ratai net žviegia. Šaukiasi tepalo.

Neturi generolų, tik paprastus vadus. Karininkų nedaug. Kareiviai nesaliutuoja savo vadų ir kitų karininkų. Bet drausmė pavyzdinga. Kariuomenės dalinių ir grupių vadų žygiai suvaržyti. Jie yra politinių komisarų nuolatiniėje priežiūroje. Be šių komisarų atsiklausimo vadai nieko negali veikti.

BOLŠEVIKAI ĮGINKLUOJA VALSTIEČIUS LENKIOJE

MASKVA, spal. 2. — Sovietai praneša, kad Lenkijoje sudaromi darbininkų ir valstiečių sovietai ir jiems dalinami ginklai kovoti prieš žemvaldžius (dvarponius).

"DRAUGAS"
THE LITHUANIAN DAILY FRIEND
8334 SOUTH OAKLEY AVE., CHICAGO, ILLINOIS
Published Daily, Except Sunday
SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"
PRENUMERATOS KAINA: J. Amerikos valstybės: Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnesiams — \$2.00; Vienam mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse pnumerata: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Kopija — .03c.
Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negrasina, jei neprašoma tai padaryti ir apmatusiam tam tikrai laiko tenki. Redakcija pasiūlo su toliau tarsi ir trumpai visus priimančius raštus ir ypač korespondencijose sulgy savo nuostatas. Korespondentų prašo rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima rašoma mašininė) paliekant dideles tarpus patalpinamas, vengiant polemikos ir nesąžiningų. Pasenusios korespondencijos laikraštis nedodamos.
Skelbimų kainos prisitaikomos parskaitavus. Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879

Pirmajam Kardiolui Vakaruose Mirus

Vakar rytą staiga mirė Jo Eminencija Kardiolas Jurgis Mundelein, sulaukęs 67 metų amžiaus.

Tai buvo pirmas kardiolas Jungtinių Valstybių vakarų krašte. Į kardiolus pakeltas 1924 m., Chicagos arkivyskupu — 1915 metais.

Tai buvo didis arkivyskupas, didis kardiolas, Bažnyčios kunigaikštis.

Jo mirtis — skaudus smūgis Chicagos arkidieceijos katalikams ir visai Amerikos katalikų visuomenei.

Velionis Kardiolas savo nepaprastai gabi arkidieceijos reikalų tvarkymu ir visais kitais dideliais Bažnyčiais ir valstybei darbas pasistatė sau amžiną paminklą.

Viename rašinyje sunku būtų suminėti visus a. a. Kardiolos Mundelein darbus ir nuopelnus. Šiuo tarpu paminėsim tik keletą.

Kas yra linkiusis šv. Marijos (St. Mary's of The Lake) Kunigų Seminarijų, tas negalės nesigrožėti ir nesidžiaugti gražiais pasaitais, kurie buvo pastatyti Jo Eminencijos rūpesčiu. Tų rūpesčių — sukelti kelioliką milijonų doterų reikalingai seminarijai buvo labai daug. Tam reikėjo ne tik daug darbo ir energijos, bet ir iniciatyvos, sumanumo. To velionis neturėjo. Ne vien tik šaukus seminarijai rūmai pastatyti, bet ir mokslo atžvilgiu įstaiga atsistojo pirmųjų pasaulio seminarijų eilėse, gaudama iš Romos specialias teises išduoti mokslo laipsnius.

Pažymėtina ir tai, kad šalia šv. Marijos Seminarijos išaugo miestelis, kuris pavadintas Vakarų Kardiolu — Mundelein vardu.

Šią seminariją jau baigė keli šimtai kunigų, kurių tarpe ir keliolika lietuvių.

Mergaitėms įsteigta kolegija (Mundelein College), kuri taip pat yra aukštai pastatyta mokslo atžvilgiu. Ji yra Chicagoje.

Nereikia užmiršti ir to, kad Jo Eminencijos rūpesčiu įsteigta amerikiečių kunigų seminarija Romoje.

Be to, Jo Eminencija rūpinosi, kad jo valdomoj arkidieceijoje sektųs kitoms aukštosios mokslo įstaigoms (Loyola ir De Paul universitetams), teikdamas joms savo moralinę pagalbą. Pristiegta visa eilė vidurinių mokyklų (High Schools), kurių reikalai jam buvo artai širdies. Parapijinės pradžios mokyklos taip pat buvo s.ropiai prižiūrimos ir dėl to jomis katalikai didžiuojasi.

Visi nuveikti darbai rodo, kaip giliai rūpėjo velionis Kardiolui žmonių švietimo ir auklėjimo reikalai.

Taciau dar labiau Jo Eminencijai rūpėjo labdarybės ir misijų reikalai. Vargu būtų galima surasti kitą didmiestį pasaulyje, kuriame taip plačiai ir taip sistematingai būtų vedama katalikų labdarybė, kaip ji vedama Chicagos arkidieceijoje. Vaikų ir senelių prieglaudos, ligoninės, plačiai veikianči šv. Vincento Pauliečio draugija, liūdią giliai velionis Kardiolos artimo meilė. Depresijos metais ypač Chicagos Katalikų Labdarybės nūžiniškus darbus nuveikė, tikslantius bei darbių ir šiaip vargų parėmė, suslėpė.

Misijų darbams velionis vadovavo ne vien čia, vietoje, bet visos Amerikos katalikų misijų judėjimui.

Zodžiu, Kardiolos vadovaujama Chicagos arkidieceija, aukštai iškelta ir medžiaginai ir dvasiniu atžvilgiu.

Velionis rūpėjo ir darbininkų reikalai. Nektarą savo kalbose yra juos gynęs. Jis stipriai remdavo ir sąjudi už socialinį teisingumą. Ne be reikalo Mundelein seminarijoj rengdavo kunigams vasarinius kursus, kuriuose buvo dėstoma aktualūs socialiniai ir ekonominiai reikalai.

Ta pačia proga reikia pabrėžti, kad a. a. Kardiolas Mundelein gerai pažino ir mūsų lietuvių reikalus ir jais domėdavosi. Jam rūpėjo, kad lietuvių dvasiniai reikalai būtų gerai aprūpinti, kad jie turėtų savas mokyklas, ligonines, prieglaudas, katalikiškus laikraščius. Jis tikrai nuosirdžiai rėmė ir globojo šv. Kazimiero Seserų vienuoliją, daug palankumo rodė Tėvų Marijonų kongregacijai. Ant kiek velionis buvo palankus lietuviams, rodo šie faktai: jis paskyrė pirmąjį lietuvių (J. M. gerb. prel. M. Krušą) prelatu ir tą paskyrimą popiežius Pijus XI užgyrė. Lietuviams — šv. Kazimiero Seserims pavedė Loreto ligoninę. Jis visada didžiuodavo tuo faktu, kad savo laiku (prieš trisdešimt metų) buvo Karalienės Anželos, lietuvių parapijos, Brooklyn, N. Y., klebonas. Tai buvo vienintelis kardiolas, dirbęs lietuvių tarpe.

Chicago ir visi Amerikos katalikai neteko didelio ir garbingo vado.

APŽVALGA

Pažymėtina Sukaktis

Praejusį mėnesį suėjo 40 metų kai Palangoje pirmą kartą Lietuvoje buvo suvaidinta komedija "Amerika Pirtyje". Vienas Kauno dienraštis, būtent "L. Z.", skundžiasi, kad šios reikšmingos sukakties nei valstybės teatro, nei kultūrinis Lietuvos organizacijų nebuvo minimos.

Anais 1899 metais, kaip rašo "L. Z.", siaučiant caristinės valdžios sauvalei, tokio spektaklio suorganizavimas buvo didelis darbas, nes buvo nelengva išgauti leidimas. Anumetinėje Kauno gubernijoje tokio spektaklio suorganizavimas buvo neįmanomas, todėl organizatoriai pasirinko Palangą, kuri priklausė Kurso gubernijai, turinčiai visiškai kitą režimą tautinės kultūros atžvilgiu. Tuo spektakliu norėta parodyti lenkams, kad ne tik jie, bet ir lietuviai moka sukurti grynai lietuvišką spektaklį be ponų pagalbos.

"Amerika pirtyje" sutraukė žemaičius iš visų Palangos apylinkių ir susilaukė nepaprasto pasisekimo. "Tai buvo kažkas nepaprasta ir nauja" — rašo "L. Z."

Parodytasis kelias sužavėjo visą Lietuvą. Vėliau buvo pradėta organizuoti klotiminiai spektakliai. Liaudies teatras paplito po visą šalį ir daug pasitamavo keliant lietuvių tautinę kultūrą kaimuose ir miesteliuose.

La Culture Lithuanie

Šiomis dienomis iš spaudos išėjo paskutinis Lietuvos dvidešimtmecio suakčiai paminėti svetimomis kalbomis leidinys "La culture Lithuanie". Kaip žinome, pirma to leidinio knyga pasirodė vokiečių kalba.

Šios knygos turinį sudaro Avantpropos, matyti, paties redaktoriaus St. Vykinto. Toliau A. Merklio — Antoine Smetona, J. Puzino — La prehistoire lituanienne, St. Vykinto — Esquisse de la literature lituanienne, V. Kemežio — Le developpement de la presse lituanienne, V. Jakubėno — Evolution de la musique en Lituanie, A. Valeškos — L'art lituanienne, St. Povyliaus — L'enseignement et la science en Lituanie, P. Andriūšo — Le theatre lituanien, J. Kisino — Les livres en langues etrangeres sur le Lituanie. Knyga iliustruota taip kaip ir anglų leidinio knyga. Bendra knygos išvaizda gera, o turinys žinomas iš ankščiau.

Organizacijų Dvasios Vadai

Šiomis dienomis gauta žinių, kad Kunigų Vienybė paskyrė mūsų Centralinėms Organizacijoms Dvasios Vadus. Kun. S. P. Knežis paskirtas dvasios vadu Moterų Sąjungai; kun. Kemežis — Lietuvos Vyčių organizacijai; kun. J. Simonaitis — Vargonininkų Sąjungai; kun. Švarlys paskirtas dvasios vadu Chorų Sąjungai.

Lietuvos Lenkijos Istorijos Paralelė

Šių metų rugsėjo 4 dienos laidoj New Yorke leidžiamas News-Week išspausdino straipsnį "Poland's History", kurį gal daugelis mūsų perskaitėm, bet ne vienam neatėjo į galvą atitaisyti įsibrovusias klaidas. Tačiau atsirado vienas jaunas lietuvis kunigas, kuris, kaip pats prisipažįsta, dar menkai temokęs lietuviškai, bet nuosirdžiai branginęs savąją kilmę ir savosios tautos garbę, tai padarė. Tai kun. Kazimieras Juzaitis, O. S.A., Rockford, Ill.

Savo laiške į New-Weeks redaktoriui, kalbėdamas apie paduotas lenkų istorijos datas tarp 1208 — 1448, jis rašo:

"...bet kas skaitydamas gali suprasti, kad 1410 metais prie Tannenbergo Kryžiuočius sumušė lenkai. Tačiau faktinai visa garbė turėtų tekti Lietuvos didž. kunigaikščiui Vytautui, kuris į karą prieš kryžiuočius surinko ne tik lietuvius, bet ir rusus ir totorius ir net nusamdė čekų armijas. Lenkams Vytautas padėjo prisiųsdamas maisto ir karo reikmenų. Kovą, kuri vyko prie Žalgirio ir Tannenbergo 1410 metais, tvarkė pats Vytautas".

Toliau jis pažymi, jog jei ne lenkų godumas, vokiečių ordinas būtų buvęs visiškai sunaikintas, bet "savo (lenkų) godumu jie privertė Vytautą pasukti priešingon pusėn".

News-Week rašo, jog Lenkija savo galybės viršūnės pasiekusi tarp 1506 — 1572. Čia kun. Juzaitis klausia; kuriuo būdu Lenkija įsigijo tą galybę ir tuos žemės plotus? Ir štai "giliau pažvelgę istorijon, pastebėsime, jog tą dieną Lenkija buvo Lietuvos žemėse ir tą laiką Lietuva buvo tris kart didesnė ir galin gesnė už Lenkiją". Tik nelaimingoji Liublino unija prijungė tris kart didesnę Lietuvą prie Lenkijos. Ir tų dienų Lenkija didžiuosiai savo galybe, kuri buvo svetima ir žemėms, kurios buvo nukariautos "Lietuvos didžiųjų herojų, pav., Mindaugo, Gedimino, Algirdo ir, pagaliau, didžiojo kunigaikščio Vytauto — Vytauto, kuris pripažįstamas Lietuvos Napoleonu, Cezariu ar Washingtonu". Tos žemės, kurias žurnalas vadinąs lenkiškomis yra buvę Lietuvos. Tai rodo ir daugelis vietovardžių.

Dėl to, kad tų laikų Lenkija buvo demokratiškiausias kraštas daugiausia įtakos padarė Vytautas. "Vytautas suteikė žydams liberalią laisvę ir teises žydams Lietuvoje ir šį faktą galima rasti žydų enciclopedijose".

Dėl Lenkijos pirmųjų trijų padalinimų (1772—1795) kun. Juzaitis nurodo, kad "Lenkija per tuos padalinimus ne daug tapo lenkiškesnė. Ji daug neteko, bet didžiama teritorijos buvo Lietuvos žemės ir atimtos iš Lenkijos žemės buvo senosios Lietuvos herojų nukarianti kraštai".

Ir štai skaudžiausias lietuviams Vilniaus klausimas. Vieni nuo Lietuvos atplėše maršalas Pilsudskis, kuris buvo "tikras lietuvis, kaip ir Kościusko, Amerikos herojus". "Pagal Lietuvos Rusijos sutartį liepos 12, 1920 m., Lietuva perėmė Vilnių ir kitas etnografiniai lietuviškas teritorijas, atsisakydama visų istorinių sienų". Ir štai "Vilnius tapo naujojo Lenkijos imperializmo auka dvi dienas po to, kai Lenkijos delegatai pasirašė Suvalkų sutartį, kurią jie pasižadėjo nepereiti nustatytos demarkacijos linijos".

"Neperseniai lenkų vyriausybė metė Lietuvai ultimatumą, kad ji (Lietuva) atsiskaitytų Vilniaus ir 10,000 mylių Lietuvos žemių — išplėstą krikščioniškos tautos. Šiandien, Lenkija, kuriai jos nelaimės valandoj mes simpatizuojam ir mūsų širdys su ja, teisėtai kovoja dėl jai priklausomų žemių. Tačiau kita vertus, įdomu kad Lenkija atsisako grąžinti Lietuvai žemes, kurios daug labiau Lietuvai priklauso, negu tos dėl kurių Lenkija kovoją".

Bendras Atsišaukimas

KAUNAS (E) — Kariuomenės Pirmųjų Sąjunga, Savanorių Sąjunga, Atsargos Karininkų Sąjunga, Šaulių S-ga, Tėvynės S-ga, Liet. Tautininkų S-ga, Katalikų Veikimo Centras, Jaunųjų Ūkininkų Rateljū S-ga, L. T. J. Jaurosios Lietuvos S-ga, Pavasario Federacija ir Skautų Sąjunga bendrai išleido atsišaukimą į visuomenę, kur be kitos sakoma: Šiandien kiekvienas iš mūsų jau ne tik už save atsako, bet už visą savo tautą. Iš kiekvieno atskiro mūsų elgesio yra sprendžiama apie mūsų tautos pajėgumą, vertę ir garbę. Kiek mes patys save gerbiame, tiek mus ir kitai gerbs. Negali iš kitų pagarbos reikalauti tas, kas pats save negerbia. Savo teises, savo garbę, savo jėgą tauta parodo elgesium ir veiksmais. Toliau atsišaukime išdėstoma papunkčiai, kaip reiktų kovoti su gandy skleidėjais ir patiems susivadyti, būti stiprios dvasios ir pasiryžus ginti Lietuvos laisvę ir gerovę, stiprinti tautos vieningumą ir vengti savitarpio nesusipratimų, visomis išgalėmis dirbti tėvynės stiprinimo darbą ir skirti visas jėgas ir visą laiką patvariai krašto ateičiai kurti.

Spekulantai Vyriausybės Bus Baudžiami

KAUNAS (E) — Pirmomis karo dienomis, Kaune ir kituose miestuose buvo pasireiškęs staigus kai kurių prekių padidintais kiekiais supirkimams. Dėl tos priežasties vieną dieną Kaune buvo pristigę cukraus, druskos ir net duonos. Skubiai įsikūsus valdžios įstaigoms ir spaudai, supirkėjų manija greitai

Juczas Tubelis, Lietuvos Banko valdytojas ir buvęs ministras pirmininkas, kuris, kaip praneša, šiomis dienomis mirė.

Po Svieta Pasidairius

Kaip žinote, neseniai mano kempely buvo pikteris gulinčių vienoj lovoj Hitlerio su Stalinu, o žemiau vožni daina. Tą dainą Vytautas Širvydas išdrukuavo Bruklino "tautiškoj" popieroj. Čikagos balšavikų popieros redaktoriui Andriuliui už tai Širvydą išnevojo. Esą, vaina Europoj V. Širvydas sukoneveikė. Tai pavyzdis, sako, žmogaus netekusio balanso. Ale kadangi ir tavoršėnis Andriulis balšavikų popieroj išdrukuavo marioniansį jam tos dainos poskėną į visuomenę, kur be kitos sakoma: Šiandien kiekvienas iš mūsų jau ne tik už save atsako, bet už visą savo tautą. Iš kiekvieno atskiro mūsų elgesio yra sprendžiama apie mūsų tautos pajėgumą, vertę ir garbę. Kiek mes patys save gerbiame, tiek mus ir kitai gerbs. Negali iš kitų pagarbos reikalauti tas, kas pats save negerbia. Savo teises, savo garbę, savo jėgą tauta parodo elgesium ir veiksmais. Toliau atsišaukime išdėstoma papunkčiai, kaip reiktų kovoti su gandy skleidėjais ir patiems susivadyti, būti stiprios dvasios ir pasiryžus ginti Lietuvos laisvę ir gerovę, stiprinti tautos vieningumą ir vengti savitarpio nesusipratimų, visomis išgalėmis dirbti tėvynės stiprinimo darbą ir skirti visas jėgas ir visą laiką patvariai krašto ateičiai kurti.

rūpins", o "jam į akį kibis vice-pirmininkas".

Nenorėčiau, tavoršėniai, būti tos draugijos sekretorium.

Liudviko XI favoritei astrologas išpranašavo, kad už 10 dienų ji mirsianti. Perpykęs karalius įsakė pakviesti jį pas save ir davė tarnams nurodymų, kad pamatę sutartą ženklą, išmestų astrologą pro langą.

— Girdėjau, tarė karalius jėjusiam žinionui, kad tu iš žvaigždžių išskaitai žmonių ateitį, tat pasakyk man, kada pats mirsi?

— Tris dienas prieš Jūsų Didenybės mirtį, — atsakė nesumišęs astrologas.

Liudvikas neberodė sutarto ženklų, bet ėmė ypatingai rūpintis astrologo sveikata.

Teisėjas. — Kiek sykių nukentėjusiam sudavei?

Musiška. — Syki.

Teisėjas. — Nukentėjęs sako, kad nuo vieno smūgio jis nebūt nustojęs sąmonės.

Musiška. — Jei būt buvęs stipresnės sveikatos, tai būčiau kelis syk lengviau smogęs. Bet kadangi mačiau jį nelabai sveiką, tai vieną syk daviau, kad užtektų už kelis.

atslūgo, ir kitą dieną vėl buvo visko galima gauti. Kainų Tvarkytojo įstaiga griežtai prižiūri, kad produktai nebūtų supirkinėjami didesniais, negu paprastai, kiekiais ir nusikaltusieji supirkinėtojai, spekuliantai ir kainų kėlėjai prekybininkai smarkiai baudžiami. Išvengti kainų kėlimo, visi importininkai, urnininkai ir vietiniai fabrikantai bei dirbtuvės ir šiaip visi pirklėjams parduodamųjų prekių sąskaitas, pagal kurias pirklėjai ir Kainų Tvarkytojo įstaiga visuomet gali patikrinti, ar kainos nėra pakėtos. Taip pat buvo pastebėta, kad privatiems asmenims nebeduodama kurui anglies ir kokso, pradėjo kelti malkų kainas, supirkinėjimo manija greitai

rnautojai ir už susektus kainų kėlimus, prekių nusėjimus bei už nereikalingai didelius užpirkimus nusikaltusius baus.

KAUNAS (E) — Laikimaj ejęs Eitos direktoriaus pareigas vyr. redaktoriui V. Kamantauskas paskirtas Lietuvos konsulu Liepojuje. Buvęs charge d'affaires prie Šv. Sto dr. Grauzinis paskirtas Lietuvos pasiuntiniu į Buenos Aires, kur šiomis dienomis išplauks, o ligšiolinis pasiuntinys Buenos Aires p. Auksėnuolis grįžta į Kauną, kur užims protokolų direktoriaus pareigas užsienų reik. ministerijoje.

REMKITE, PLATINKITE KATALIKIŠKĄ SPAUDĄ

SVEIKATOS KELIU

Rašo Dr. A. G. Rakauskas

VIDURIŲ NEVEIKUMAS

Daug yra žmonių, kurie nusiskundžia apie vidurių neveiklumą. Pas daugelį žmonių yra toji nuomonė, kad viduriai turi išsituštinti bent kartą į dieną. Bet tokiam žmogui visai gali būti normalu, jeigu jo viduriai tuština du sykį į dieną. Taipgi tenka skaityti normaliu dalyku žymiai daliai žmonių, kurių viduriai tuština sykį į dvi dienas. Iš to kas pasakyta, duoda progos suprasti, kad vidurių tuštinosi ribežiai laiko atžvilgiu yra gan platus. Bendrai imant, suaugusių tarpe, išėmus kokius tris su viršum nuošimčius, viduriai tuština sykį kasdien.

Bet gi yra tokie dalykai kaip užkietėję viduriai, pačią iš žarnų neveikumo ir reikalaują vaistų ar mechaninės pagalbos. Yra tai simptomas žemutinės žarnos neveikumo. Jis galima atitaisyti dieta, padauginant porcijas daržovių, vaisių, mėsos (kur nėra žarnoje įaugimo) ir tuom pat kartu sumažinti krakolinių ir cukrinių valgių porcijas.

Taip pripildyta virškinimo dūda yra akstinama veikti. Tušcia žarna to akstino neturi.

Pakitimas fiziškoje veikloje yra kitas faktorius, kurio dėlei viduriai neveikia normaliai. Pavyzdin, žmogus, kuris daug vaikščioja, jeigu jis pakeičia važinėjimu, dažnai duoda progos pilvo sienai apaugti riebalais. Šių riebalų dėka, raumenys, pasidaro neveiklūs. Pagalbon čia ateina fizinė mankšta. Ji duoda pilvo raumenims reikalingą toną.

Reikia nepamiršti, kad kuomet užkietėjimas viduriuose yra tikru simptomu, tokia padėtis būna gerai įsienėjusi. Dietinės priemonės todėl negreit duoda pagedaujimus davinius. Čia reikalinga ištisi mėnesiai laiko. Kad tai padaryti, žmogus turi būt kantrus.

Plauti vidurius yra gal būt viena saugiųjų priemonių. Labai geru daiktu yra įdėti arbatinį šaukštuką druskos į "pantę" vandens. Plačiai yra vartojama muilnotas skiedi-

nis, bet tuo būdu yra erzinama jautri vidurių plėvė, ypač jei tokio skiedinio vartojimas yra dažniau kartojamas.

Yra žmonių, kurie vartoja selenų. Jomis, tiesa, užpildoma viduriai, bet selenos trukdo virškinimą. Tokiu būdu esančią netvarką viduriuose galima tik padidinti.

Kur reikalinga poreijos didumas, ten galima vartoti jūražolė vadinama agar. Ši mažiau erzina vidurius negu selenos. Mielų vartojimas nėra sąmoninga, nebent yra reikalinga vitaminas B.

Baigiant, tenka priminti, kad dieta, pilvo sienos masažas, mankšta, punktualumas eiti tuštinti vidurius, kuomet tai daryti kviečia gamta, yra geriausios ir saugiausios priemonės vidurių neveiklumą nugalėti.

Dėdė Kastukas Sako:

Rašo
Adv. K. J. Savickus

Kas laimės karą?

Kiekvienas turime savo nuomonę apie įvairių tautų Europoj elgėsi ir apie jų galiomybę laimėti bent ką iš dabartinio karo. Stebimės iš italų pasiėgimo, kurie prieš kelis mėnesius rodė kuo greičiausia stos sykiu su Vokietija prieš Britaniją ir Prancūziją. Dabartinis italų elgesys yra gan gudrus, nes ką jie gali laimėti kariadami? Ateis laikas, jie galės duoti moralinę paramą vokiečiams arba prancūzams pirmiau spręsdami, kuri pusė tikrai laimės. Ir, iš viso to, gaus dar vieną, kitą koloniją.

Nuo didžiojo karo ir mes, paprasti žmonės, jau suprantam, kad susitarimai tarp tautų turi maža reikšmės. Galima vienaip sakyti, o kitaip daryti. Stebina mums žiūrint į susitarimą tarp Vokietijos ir Rusijos. Juk prieš kelias savaites viens kitą peikė ir visai pravardžiuos, o dabar kaip bičiuliai laukia užgrobti Lenkiją. Jei Vokietijai nepasiseks šis jų žygis, Rusija iš to nieko nenukenės, o jei vokiečiai laimės, tada sužinosim ar ta jų sutartis palies ir Lietuvą.

Viena tvirtovių, pro kurias vokiečiai ilgai negalėjo paimti Varšuvos. Tik po smarkaus bombardavimo iš sunkiųjų kanonių jos neatsilaikė ir jų igulos buvo priverstos vokiečiams pasiduoti. Paėmus tvirtoves jas apžiūri vokiečiai. (Ame telephoto)

Praeito karo laimėtojai buvo nekapiavusios tautos; jos nesunaikino savo medžiaginių brangenybių. Parduodamos maistas ir kitus dalykus kariaujantiems, patys praturtėjo. Darydamas blogo, nesulauksi gero.

Perdaug nesigailėsim

Prieš kelis metus Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma. Taip pat įvyko ir Lenkijoje. Lenkai panaikino laisvę Vilniaus krašte. Dabar atėjo laikas jiems kentėti. Mes, kaip lietuviai, keršto nenorim. Turime vilties, kad teisybė laimės.

Kiekviename darbe ir mintyje turi užsilaikyti, lyg kad šiandien turėtume mirti.

Nenuvažiuo

KAUNAS (E) — Rugsėjo pabaigoje iš Kauno į Vokietiją buvo išvykę keliolika lietuvių, kurie "Bremeno" laivu turėjo plaukti į Amerikos Jungtines Valstybes. Be kitų turėjo plaukti į Ameriką vienas Jėzno valsčiaus ūkininkas Jonas Noneika su žmona ir 5 vaikais. Dėl prasidėjusio karo visi šie keleiviai įstrigo Bremeno uoste, kur išgyveno iki rugsėjo 8 d. ir tik rugsėjo 12 d. laivu per Karaliaučių ir iš čia traukiniu grįžo į Lietuvą. Kartu su Lietuvos piliečiais, grįžusiais į Kauną, atvyko ir keli Amerikos lietuviai, kurie buvo atplaukę olandų laivu. Tai yra paskutiniai svečiai iš užjūrių.

PASKOLOS

Greitai ir Pigiai, ant
1-MŲ MORGICŲ

Dividendai ant padėtų pinigų išmokami Vas. ir Rugs. mėnesiuose
KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI APDRAUSTI IKI \$5,000.
per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.
OFISO VALANDOS: 9:00 val. ryto iki 5:00 val. vak.
Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais iki 8:00 val. vak.

St. Anthony's Lithuanian Parish
Building & Loan Association

Joseph F. Gribauskas, Sec'y
1500 So. 49th Court, Cicero, — Phone Cicero 412

Naujausios Lietuviškos Knygos

VISOS YRA RINKTINĖS DVASISKO TURINIO
Dvasiškiškai jos yra ypatingai įdomios, skaitytinos

- LEKCIJOS IR EVANGELIJOS — Antroji patalpa ir papildyta laida, su kirėniais... \$2.25
- NAUJASIS TESTAMENTAS — Antroji patalpa, su kietais viršeliais... \$1.50
- TIKĖJIMO SKYDAS — Parašė Kun. J. Židanaivičius. Autoriaus leidinys... \$1.00
- KANČIŲ LIŪDININKAI (Septynios Evangelijos Legandos) — Parašė Giovanni Papini; vertė Vetusius... \$0.50
- KENCIANTIS KRISTUS (Mąstymai) — Parašė Kun. J. Aleksa, M.I.C., Kauno Sem. Dv. Tėvas... \$0.50
- SVENTASIS RAŠTAS, Senojo ir Naujojo įstatymo. Išleido Kauno Arkivyskupas-Metropolitas Juozapas Skvireckas. Keturias Tomas... \$4.00
- PAŠAUKIMAS Į DVASINĮ LUOMĄ — Parašė Kun. P. Vaitukaitis... \$0.25

Skubėkite pirkti šias knygas kol jų dar yra, nes žmonės beveik pusę jau išpirko. Kreipkitės šiuo adresu:

DRAUGAS PUBLISHING CO.
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Remkite tuos visus, kurie skelbiasi "Drauge"

DIDELIS ANTPLODŲ ČIGONŲ

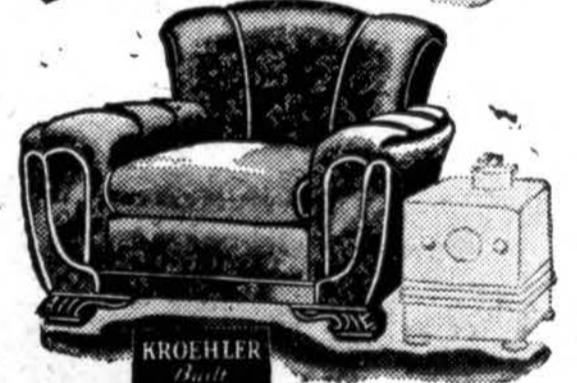
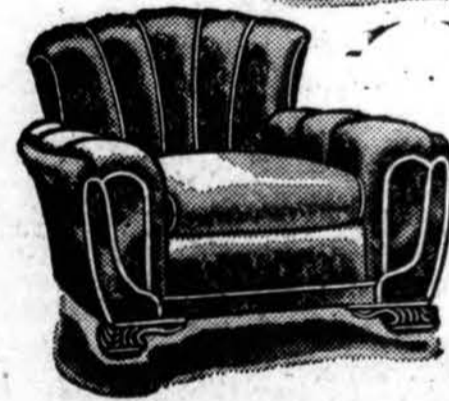
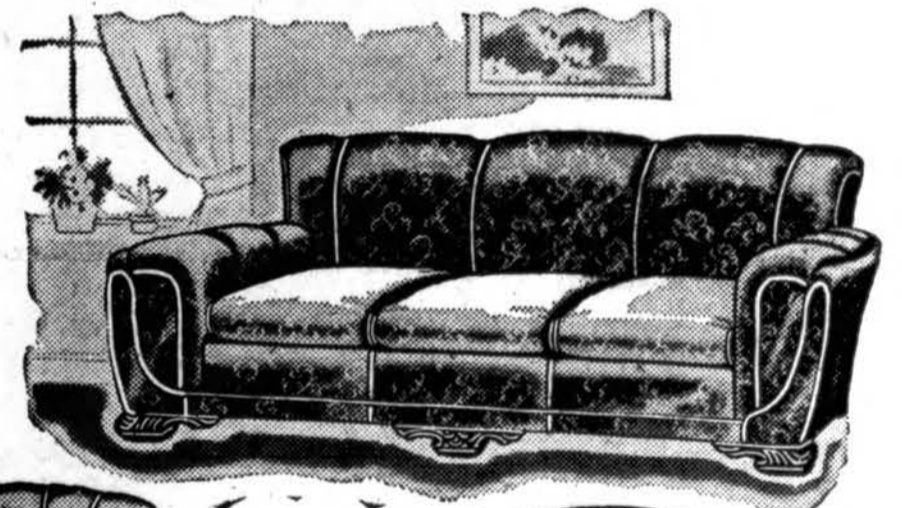
ALYTUS. — Dabartinio laiku Alytaus apylinkėje labai daug bastosi čigonų. Dvi šeimos čigonų, viena Alytuje, antra Venėjuose, turi įsigijusios šioki tokį nejudomą turinį, bet ir jie vasarą išvyksta po Dzūkiją pasibastyti. Daugumas ūkininkų nusiskundžia, kad jiems čigonai gerokai ikyrėjo.

WCFL, — 970 k. Budriko Krautuvės radio programos bus vieną valandą vėliau, kaip paprastai: 10 val. vakare Chicagos laiku.

National Furniture Week -- Sept. 30 to Oct. 7.

Rakandų Savaitė. Didelis Pinigų Sutaupymas,
Perkant Šią Savaitę.

200 Parlor Setų, Custom padarytų žymiausių Amerikos išdirbyčių materijos, tiktai po \$49.00 ir \$69.50.

Miegamo Kambario Setai, Dining Room Setai, Karpetai, Dinettes, Kljonkės, Pečiai, Elektrinės Ledaunės.

1940 Oil Burners, verti \$69.00, už \$49.00

1940 Radios su daugybe įvairių pagerinimų. Cuckoo Clock tiktai 50 centų, su kiekvienu \$10.00 pirkiniiu kitų prekių.

E-E Wardrobe Cabinet tik 50 centų, su \$10. pirkiniiu kitų prekių.

Kišeninis laikrodėlis 50 centų, su kitu pirkiniiu \$5.00 vertės.

Metalinė Table Lempa dėl skaitymo 69 centai.

Naujausi lietuviški rekordai po 50 centų. Senesni po 25 centus.

Midget Radios po \$4.95.

Vilnoniai Blanketai, verti \$7.00, po \$3.95.

Plunksninės kaldros, vertos \$18.00, po \$9.95.

Rašomos mašinėlės, naujos, vertos \$39.00, po \$19.50.

Aukšinės Plunksnos po 98 centus.

JOS. F. BUDRIK FURNITURE HOUSE

3409 — 3421 So. Halsted St.
Tel. YARDS 3088

Gyvenančių kituose miestuose pirkejų parankumui Budriko Krautuvė yra atdara nedėliomis nuo 9 iki 4 val. po pietų.
Antradieniais ketvirtadieniais ir šeštadieniais iki 9:30 val. vakare.
Pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais iki 6:30 val. vakare.

"THINGS THAT NEVER HAPPEN"

FACTS YOU NEVER KNEW!!!

THE CANALS ON MARS WOULD MAKE OUR EARTHLY RIVERS SEEM LIKE BROOKS. THEY ARE 4000 MILES LONG AND 10 MILES WIDE!

PARISIAN WOMAN SUED HER NEIGHBOR WITH WHOM SHE HAD LEFT HER PARROT FOR A FEW WEEKS... UPON HER RETURN THE PARROT BEGAN SPOUTING WORDS NOT EVEN USED IN FRENCH SLANG!

AT MAMRE IN PALESTINE STANDS WHAT IS LEFT OF THE FAMOUS OAK OF ABRAHAM! IT WAS HERE WHERE THE PATRIARCH STOOD WHEN THE ANGELS INFORMED HIM THAT HIS WIFE WOULD BEAR A SON...

FOR YOUR COLLECTION SIR! AN ENGLISH HOTEL PROPRIETOR HAS A COLLECTION OF 52,000 DIFFERENT MATCH BOXES FROM ALL PARTS OF THE WORLD.

By Bob Dart

AKIŲ GYDYTOJAS

DR. VAITUSH, OPT. SPECIALISTAS OPTOMETRICALLY AKIŲ LIETUVIS. Suvirš 20 metų praktikuojantis. Mano Garantavimas. Palengvins akių įtempimą, kas esd. priekštinį galvos skaudėjimą, svajimo, akių įtempimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir tolyregystę. Pirmą kartą teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektr. parodančia mažiausias klaidas. Specialis atyda atkreipiama į mokyklos vaikų kretvos akys atitaisomas. Valandos: nuo 10 iki 8 val. vak. Nedėlioj pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaisomas be akių. Kamos pigios kaip įprastai. 4712 SO. ASHLAND AVE. Telefonas YARDS 1373

LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Yards 3146. VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9. Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9. Šventadieniais: 11 iki 12. DR. V. A. ŠIMKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS ir akinius pritaiko 3343 S. Halsted Street

DR. P. ATKOČIŪNAS DANTISTAS 1446 So. 49th Court, Cicero Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais. Valandos: 10-12 ryte, 2-8, 7-9 P. M. 3147 S. Halsted St., Chicago Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais. Valandos: 3-8 P. M.

Tel. CANal 5969 DR. WALTER J. PHILLIPS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2155 West Cermak Road OFISO VALANDOS: 1-4 ir 6:30-8:30 vakar. ir pagal sutartį.

DR. F. C. WINSKUNAS PHYSICIAN AND SURGEON 2158 W. CERMAK ROAD Ofiso tel. Canal 234b Ofiso Val. 2-4 ir 7-9 Res. 2305 S. LEAVITT St. Res tel. Canal 0402

DR. CHARLES SEGAL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4729 So. Ashland Ave. 2-tros lubos CHICAGO, ILL. Telefonas MIDWAY 288. OFISO VALANDOS: Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v. Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryte

Telefonas HEMlock 6286 DR. A. G. RAKAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2415 W. MARquette Rd. Ofiso valandos: 10-12 val. ryte 2-4 ir 6-8 val. vakare. Trečiadieniais ir Sekmadieniais Susitarius.

DR. MAURICE KAHN GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 0994 Res. Tel. PLaza 3200 Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak. Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dieną.

REMKITE, PLATINKITE KATALIKŲ SPAUDĄ

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. A. JENKINS (Lietuvis) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2500 West 63rd Street OFISO VALANDOS: Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare. Taipgi pagal sutartį. Ofiso telefonas PROspect 6737 Namų telefonas VIRginia 2421

TEL. YARDS 5557 DR. FRANK C. KWINN (KVIECINSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1651 West 47th Street OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-8:30 Vakare, ir Pagal Sutartį. DD.

DR. P. J. BEINAR (BEINARAUSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6900 So. Halsted Street TELEFONAI: Ofiso - Wentworth 1612. Res. - Yards 3955. OFISO VALANDOS: 2 iki 4 popieč. 7 iki 9 vakare. Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

DR. A. J. MANIKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS VIRginia 1116 4070 Archer Ave. Valandos: 1-3 ir 7-8 Kasdien išskyrus Seređą. Seređomis ir Nedėl. pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6958 So. Talman Ave. Res. Tel. GROvehill 0617 Ofiso Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Val. 2-4 ir 7-9 vak. Ketr. ir Nedėliomis suitarus 2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS PHYSICIAN and SURGEON 4645 So. Ashland Avenue OFISO VALANDOS: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak. Nedėliomis pagal sutartį. Ofiso Tel. YARDS 4787 Namų Tel. PROspect 1690

DR. BIEŽIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2201 W. Cermak Road Valandos: 1-3 popieč ir 7-8 v. v. REZIDENCJA 6631 S. California Ave. Telefonas REPublic 7668

Office Phone Res and Office PROspect 1028 3359 S. Leavitt St Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0708 DR. J. J. KOWAR (KOWARSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2403 W. 63rd St., Chicago Trečiadieniais ir Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. YARDS 5921 Res. Tel. KENwood 5107 DR. A. J. BERTASH GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30 756 West 35th Street

Ofiso Tel. VIRginia 0036 Residencijos tel. BEVerly 8244 DR. T. DUNDULIS 4157 Archer Avenue Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 P. M. Residencija 8939 So. Clarendon Ave. Valandos 9-10 A. M. Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANal 0257 Res. Tel. PROspect 6556 DR. P. Z. ZALATORIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 1821 So. Halsted Street Residencija 6600 So. Artesian Ave. VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popieč. 6 iki 9 vakare

Tel. YARDS 2246 DR. C. Z. VEZEL'IS DANTISTAS 4645 So. Ashland Ave. arti 47th Street Val: nuo 9 ryto iki 8 vakaro Seređoj pagal sutartį

DR. V. E. SIEDLINSKI DANTISTAS 4143 South Archer Avenue Telefonas LAFayette 3650 Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais 4631 So. Ashland Ave. Tel. YARDS 0994 Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Šeštadieniais

ISPŪDŽIAI ATsilankius šią vasarą LIETUVOJ

Rašo VI. Mučinskas

Ekskursija Nemunu Vieną sekmadienio rytą Puodžius, Š. A. L. Kaune gen. atstovas, pasikvietė mane pakurstuoti Nemunu į Kačerginę jo nuosavu laiveliu "Birutė". Kvietimą su malonumu priėmiau, nes labai domiuosi tokia kelione. Nuvykome į Kauno jaktą klūbą, kur Puodžius yra narys. Jo laivas jau buvo paruoštas kelionei. Laivelis nedidelis, bet gerai įrengtas, varomas šveišku motoru "Janson". Nežinau kaip apatė, iš abiejų šonų stovai, galima pakeisti į dvi vietas, prie vairo apie du tuštai butelių lietuviškojo alaus ir seltzerio troškuliui mananti kelionėje. Ekskursijoje vydom penki žmonės: Puodžius, viena jo pažįstama mergaitė, mano brolis ir "vyriškinis", taip jį vadinom. Puodžiaus asmeninis draugas, elektros inžinerijos specialistas.

Plaukiam. Gražus saulėtas sekmadienio rytas. Oras toks tyrus, kad, rodosi, žmogus gautiesi lyg pasakiškam kraštui. Plaukiam pro gražius gamtos vaizdus, kuriais Lietuva gali pasididžiuoti. Kada nors turistams bus poilsio vietas, bet dabar to dar nėra, nes reikalinga kapitalo. Kad gražų Nemuno pakrantį pavertus į turistams lankytiną vietą.

Kačerginė yra 14 km. nuo Kauno, tarp pušyno, visų pamėgtoji vasarvietė ir gegužinių vieta. Praleidę malonų pusdienį besivaikšiodami bei išsėdamesi pušyne, papietavę grįžtam atgal į Kauną. Pakelini užsukom į Nevėžio upę kurią paplaukėm aukštyn. Nevėžis yra gilus, vanduo tamsus. Yra plaukė valandą grįžome atgal į Nemuną ir į Kauną. Tai buvo įdomiausiai praleistas laikas Lietuvoj.

Besilankant Lietuvoje teko stebėti, kaip Lietuvos žmonės pasiryžę šventąjį padaryti Lietuvos langu į pasau. Tuo laiku buvo organizuomos darbo stovyklos iš ryšių Lietuvos dalies. Šven-

Charlene Overholser, 15 metų amž., iš West Middleton, Ind., rasta namuose nukirstais dviem rankų pirštais ir perpiautu kaklu. Piktadarys dar nežinomas. (Acme telefono)

mės dalis pavesta rezortui. Prie vieškelio gražioj lygumoj, tarp didelių medžių stovi namas su daugeliu kambarių, įrengtų viešbučio reikalavimais su visais patogumais. Už kelių žingsnių nuo namo yra virtuvė su valgykla, kurioj prie stalų telpa iki 100 žmonių. Čia vasarotojai suneina valgyt. Valgiai ir patarnavimas kuo geriausi. Pats šeimininkas ir jo žmona sukinaisi tarp valgančiųjų svečių, visus mandagiai pakalbina, šio-to paklausia, kartais ir patarnauja. Kiek toliau nuo valgyklos, tarp gražių medžių stovi dvi eilės namelių. Pirmiau buvo tik šiaip sau nameliai, bet dabar viduje gražiai išdekoruoti, turi apšildymą, šaltą ir šiltą vandenį, maudynes ir kitus patogumus. Yra keletas namelių ir be tokių patogumų, tad jie ir pigesni. Kitoj vieškelio pusėj golfo laukas su devyniom duobelėm.

Vasarotojai vieni prabūva ištisius mėnesius, kiti po kelias savaites, o kiti ir ilgiau, ar trumpiau. Suvažiuoja pasiv-

Juozas J. Bačiūnas Pakviestas Referentu Svetimtaučių Konferencijon

SODUS, MICH. — Prasi-dėjus karui Europoj, šiaurinės Amerikos Jungt. Valst. ir Kanados Rezortų Viešbučių Asociacija nutarė suaukt konferenciją planams sudaryt savo pramonės apsaugojimui nuo krizio, kurį gali į šią šalį atnešt dabartinė Europos padėtis. Konferencija įvyks Kanados mieste Montreal spalio 9 — 12 d. Konferencijos programoj rezortų viešbučių pramonės reikalais referentu pakviestas J. J. Bačiūnas iš Sodus, Mich., savininkas rezorto Tabor Farm, kaip to pramonės specialistas. Po konferencijos, jei bus laiko, Bačiūnas žada aplankyti Montreal lietuvų kolonijos įstai-gas.

Kaip matome, keičiasi laikai. Rodosi, neseniai lietuviai savo reikalams patarėjų ieškojo tarp svetimtaučių, o šia-dien jau svetimtaučiai sau patarėjais kviečia lietuvius.

GARSINKITĖS "DRAUGĖ"

RHEUMATISM Pain—Agony Starts To Leave in 24 Hours Happy Days Ahead for You Think of it—how this old world does make progress—now comes a prescription which is known to pharmacists as Allenru and within 48 hours after you start to take this swift acting formula pain, agony and inflammation caused by excess uric acid has started to depart. Allenru does just what this notice says it will do—it is guaranteed. You can get one generous bottle at leading drugstores everywhere for 50 cents and if it doesn't bring the joyous results you expect—your money whole heartedly returned.

Tabor Farm rezortas

J. J. Bačiūno rezortas vadinasi Tabor Farm dėl to, kad pirmesnis jos savininkas buvo pavarde Tabor. Vieta už 9 mylių nuo Benton Harbor, prie vieškelio River Road, gražioj lygumoj, ant kranto upės St. Joseph. Ūkis iš 160 akrų žemės, kurios pusė užima rikiškos triobos, sodai, miškai ir ganyklos su dirbamais laukais; auginama maisto produktai ir pašaras O kita žė-

NEURITIS

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES To relieve the torturing pain of Neuritis, Rheumatism, Neuralgia or Lumbago in a few minutes, get the Doctor's formula NURITO. Dependable—no opiates, no narcotics. Does the work quickly—must relieve cruel pain, to your satisfaction in a few minutes or money back at Druggist's. Don't suffer. Use NURITO on this guarantee today.

PAIN IN BACK

MADE HER MISERABLE Read How She Found Blessed Relief Muscles were so sore she could hardly touch them. Used Hamlin's Wizard Oil Liniment and found wonderful relief. Try it today if your muscles are stiff, sore, achy. Rub it on thoroughly. Feel its prompt warming action ease pain; bring soothing relief. Pleasant odor. Will not stain. Money-back guarantee at all drug stores.

VALGIŲ GAMINIMAS IR NAMŲ PRIŽIURĖJIMAS

vairių valgių gaminimui, pyragų pajų ir duonų kepimui; įvairių konservų ir preservų darymai, paukė

Didelė 223 puslapių knyga su naujausiais receptais į-tienos kepimui ar virimui, daržovių ir vaisių užlaikymai, ir tt. Taipgi yra visokių naudingų patarimų šeimininkėms. Šią knygą galima gauti per pa-tę arba raštineje: KAINA SU PERSIUNTIMU \$1.10 RAŠTINEJE \$1.00 "DRAUGAS" 2334 So. Oakley Ave. CHICAGO, ILL.

ALEX ALESAUSKAS & SONS Wholesale Furniture Co. 6343 So. Western Avenue REPUBLIC 6051

NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS REAL ESTATE INSURANCE AND LOANS

Statuu visokios rūšies namus ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. Darau visoki taisyimo darba be jokio cash įmokėjimo, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų. (Išgaunu geriausią atlyginimą iš Fire Insurance kompanijų dėl taisyimo apdegu-sių namų). Darau paskolas ant naujų ir senų namų, ant lengvų mėnesinių išmokėjimų nuo 5 iki 20 metų. Reikale kreipkitės prie: JOHN PAKAL 6816 S. Western Ave. Phone Grovehill 0306

KLAUSYKITE New City Furniture Mart RADIO PROGRAMO ANTRADIENIO VAK., 8:00 VALANDĄ, iš stoties WSBC — 1210 kilocycles. Programe dalyvauja St. Louie-Louie Komedžiška Grupė ir didelė eilė kitų radio žvaigždžių.

Amerikos Legijonas Ir Lietuviai

Rugsėjo 26 d. Amerikos Legijono 21 nacionalinės konvencijos milžiniškas paradas dalyvavo ir lietuvių Amer. Legijono Darius - Girėnas vado postas. Paradas, kaip žinoma, prasidėjęs 10 val. ryto nusitęsė iki 11 val. vakaro.

Praėjus 47 valstybių grupėms, štai, prasidėjo ir Illinois valstybės paradas. Šimtams valstybės motorizuotos policijos ir miesto raitosios policijos vedant, tarp įvairių grupių ir flotų, pasirodė ir Darius - Girėnas Post 271 komandieris W. B. Sebastian su savo asista, vėliavomis ir skaitlingu Darius - Girėnas drum and bugle corps, vadovaujamu Charles Mivece su savo asista. Žiūrovų minia lietuvius karštai sutiko. Ypačingai džiaugėsi lietuviai matydami tokį gražų legijonierių sūnų ir dukterų būrį. Tai tikras tautos papuošalas.

Ant rytojaus šimtai legijonierių buvo atvykę apžiūrėti statomą Darius - Girėnas posto namą — Memorial Hall adresu 4416 S. Western ave. Visi gyvė posto pasiryžimą ir gyvė lietuvių, kurie padeda legijonieriams pastatyti paminklą mūsų didvyriams. Kurie dar norėtų prisidėti prie statybos, dar gali tai padaryti. Visų prisidėjusių vardai ir pavardės bus iškalti bronzos lentoj ir įmūryti namo priekyje. Taipgi renkami vardai žuvusių kare lietuvių, taip pat mirusių jau po karo veliau. Ekskareivių giminių, norėdami įamžinti savo mylimuosius veteranus, prašomi kreiptis į Darius - Girėnas Memorial Hall komitetą, 2608 West 47 St.

Paminklinės salės atidarymas įvyks lapkričio 10 ir 11 dienomis — 'Armistice Day' J. A. Mickeliūnas

KAUNAS (E) — Neseniai įsteigtoji Lietuvos "Medvilnės akeinė bendrovė" gavo leidimą steigti 75 staklių bei dvilnės fabriką, kurią būv manoma steigti Marijampolėje, bet dabar žymi akeinė dalis nori fabriką statyti Šventojije.

Mišios Už Mirusių Kunigų Sielas

TOWN OF LAKE. — Šv. Pranciškaus diena, spalio 4, 8 val. ryto, Šv. Kryžiaus bažnyčioj bus atlaikytos šv. Mišios už visus mirusius kunigus, kurie yra darbavęsi Šv. Kryžiaus parapioj, būtent: kun. Pranciškų Gugį, kun. Pranciškų Serafiną, kun. Pranciškų Jurgaitį, kun. Pranciškų Vaitukaitį, kun. Joną Jušką, taip pat ir už tuos, kurie yra padėję darbuotis. Į šias gedulo pamaldas, be abejonės, susirinks daug šios kolonijos tikinčiųjų. Kviečiami į šias pamaldas skaitlingai atvykti tikinčiuosius ir iš kitų parapijų.

Tuo reikalu daug veikia kun. P. Katausko mamytė Veronika Katauskienė. Jos sumanymu ir pasidarbavimu buvo progos tikintiesiems prisidėti prie dvasinės puotos už mirusiųjų kunigų sielas. Rap.

Lietuviškas Kermošius

BRIDGEPORT. — Šv. Jurgio parap. svetainėje bazaras prasidėjo spalio 1 d. Tesis dar spalio 4, 7, 8 ir 9 dienomis.

Bazaras savo įvairumu prilygsta dideliame lietuviškam kermošiu. Ir niekas neina namo be kermošavo. Taigi, iš tikrųjų, bus "nelaimingas" tas, kas negaus progos aplankyti šį kermošį. Negalima aprašyti, nei apsaityti visų įdomybių Šv. Jurgio parap. bazare; reikia pačiam pamatyti. J. Šliogeris

So. Chicago Žinutės

Rugs. 23 d. T. Miciūniene minėjo savo vardo dieną. Ta proga jos artimi draugai-ės, susirinko į butą, 8825 Saginaw ave., pasveikinti nenuilstančią veikeją.

J. T. Miciūnai svečius maloniai priėmė ir pavaišino gardžia vakariene, po kurios J. Jucilla įteikė T. Miciūnienei stambią dovaną.

Sveikinimus ir linkėjimus sudėjo Kundrotai, įteikdami gėlių, J. Jucillai, Kazakevičiai, A. Teličėnai, M. Kalzanas, M. Vištartai, A. Daniūniene, T. Stulgienė, S. Narbutienė, O. Živatkauskienė, Šeštokienė, A. Samsoniūtė, O. Žilienė, P. Snarskienė.

Illinois valstybės gubernatorius Henry Horner, po šešių mėnesių ligos pirmą syk leidęs padaryti jo atvaizdą spaudai, sykiu paskelbė kandidatūsiąsi į gubernatorius trečiam terminui. (Acme telephoto)

Įteikta daug brangių dovanų. J. T. Miciūnai yra pavyzdingi katalikai - veikėjai. Ypačingai T. Miciūniene daug veikia parap. parengimuose Miciūnai auginą du sūnus: Joną ir Ričardą. Linkime Miciūnam sveikatos ir toliau veikti visuomenė. Dalyvė

Vieša Padėka

A. L. R. K. Parapijų Chorų Sąjunga šiuo reikiška širdingiausiai ačiū: gerb. kun. Balkūniui, Maspeth, N. Y., už leidimą naudotis parapijos sale Chorų Sąjungos seimui ir nuosirdų priėmimą; pralotui M. Krušui už atlaikytas seimines šv. Mišias, seimo rengimo garbės pirm. kun. Simonaičiui už įspūdingą pamokslą, vargonininkų chorui už gražų giedojimą, seimo reng.

komisijos pirmininkui varg. A. Vismui ir visai komisijai už idėją triūsą rengiant s. imą. Taip pat ačiū visiems už naudingus patarimus, kurių susilaukėm seime iš plaloto Macijausko, praloto Krušo, kun. Paulonio. Pastarasis dalyvavo nuo pradžios seimo iki galo ir buvo rezoliucijų komisijos pirmininku.

Ačiū visiems už sveikinimus. Ypačingai ačiū prof. K. Pakštui už nuosirdžią, iš sielos gelmių pasakytą kalbą. Didžiai gerb. profesoriau Pakšte! Gyvuok ilgiausius metus ir šviesk išsiviją taip turiningom kalbom.

Dar lieka pasakyti ačiū kompoz. J. Žilevičiui už linkėjimus. Sąjunga apgailestauja jo atsiveikimimą su mumis. Jo išvykinos atgal į tėvynę Lietuvą mūsų tarpe padarė didelę spragą.

Dar kartą Chorų Sąjungos centro valdybos vardu tariu nuosirdų lietuvišką ačiū.

Konstancija Skelly, C. S. C. sekretorė

Aukos Lietuvos Reikalams

Lietuvos Konsulatas Chicagoje gavo ir šiuo maloniai skelbia sekamas aukas Lietuvos reikalams:

Chicago, Ill. Lithuanian University Club, per sekr. W. Grybaite — \$5.00.

Laurynas ir Vaclovas Vilka ir Jonas Ramoška sudėtinė auka — \$10.00.

Kingston, Pa. Kazys Kučinskas — \$2.00.

Lietuvos Paviljono Pasaulinėj Parodoj rėmimui

Chicago, Ill. Jonas J. Kazanauskas, Simano Daukanto Federal Sags. and Loan Assn. pirmininkas — \$10.00.

Lietuvių Vaizbos Buto nariai, per išd. St. P. Balzeką — \$21.00.

Chicago, Ill. Mečys Sveikauskas — \$10.00.

Visos Konsulate gaunamos aukos tuoj pakvituojamos, laikraščiuose skelbiamos ir pervedamos į atitinkamus fondus. Konsulatas nuosirdžiai dėkoja už visas aukas.

Lietuvos Konsulatas, 100 E. Bellevue Place Chicago, Illinois

STOP Scratching RELIEVE ITCHING SKIN Quickly Even the most stubborn itching of eczema, hives, pimples, athlete's foot, rashes and other externally caused skin eruptions, quickly yields to pure, cooling, antiseptic, liquid D.D.D. PRESCRIPTION. Clear, greaseless and stainless — dries fast. Its gentle oils soothe the irritation. Stops the most intense itching in a hurry. A 35c trial bottle, at all drug stores, proves it — or your money back. Ask for D.D.D. PRESCRIPTION.

Edward A. Murooney iš Wilmington, Del., Amerikos Legijono konvencioj, buvusioj Chicago, išrinktas vadinamos "40 and 8" dalies pirmininku. (Acme telephoto)

ALYTUS (E) — Rugsėjo 2 d. čia įvyko didelė dzūkų dainų šventė su choru varžyboomis, o kitą dieną — simfonis.

PALAIMINTO RAMONO LULL KASDIENINES MINTYS Iš angliško vertė Kun. Ant. M. Karužiškis

Spalio 3 Diena

"Sakyk, o Kvaily! Ką reikią tau nuostabumas?" Jis atsakė: "Yra tai nuostabumas mylėti nesančius daiktus daugiau kaip esančius; ir mylėti matomus ir gendamus daiktus daugiau kaip nematomus ir nesugendamus".

nio orkestro varžyboomis ir dideliu choru ir orkestrų koncertu. Dalyvavo per 3,000 dainininkų.

SKELBKITĖS "DRAUGE"

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, ir Puošimams. GELININKAS 4180 ARCHER AVENUE Phone LAFayette 5800

A. + A. ONA MARTUŠAUSKIENE (po tėvų skurvtalio, gyv. po num. 7036 so. Yale Ave. Mirė spalio 1, 1939, 9 24 val. ryto, sulaukus pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, Kretingos apskr., Mosėdžių par. Rukų k. Amelkij išgyveno 29 metus. Paliko dideliamė nullidmė: vyrą Vladislovą, 2 sūnus: Vladislovą ir Bronislovą, 2 dukteris: Oną ir Mortą, uošvius: Kazimierą ir Barborą Martušauskus, svogerį Joną, svogeriene Barborą Jankauskas ir jų sūnų, svogerį Kazimierą ir svogeriene Martušauskus ir jų sūnų ir daug kitų pažįstamų ir draugų. Lietuvoje paliko 2 seseris ir broli. Kūnas pašarvotas Antano Petkiaus koplyčioje, 6834 South Western Ave. Laidotuvių įvyks trečiadienį, spalio 4 d. Iš koplyčios 8:00 val. ryto bus atlydėta į Visų Šventų par. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus atlydėtas į Šv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti laidotuviuose. Nullidmė: Vyras, Sūnai, Dukterys, Uošviai, Svogeriai, Svogeriok, Seserys, Brolis ir Giminių. Laidotuvių direktorius Antanas Petkus, tel. Grovehill 0412.

A. + A. VINCENTAS MACEKONAS Mirė rugs. 30, 1939, 10:30 val. ryte, sulaukęs 44 metų amžiaus. Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskrityje, Meškučių paš., Baragavonių kaime. Amerkij išgyveno 26 met. Paliko dideliamė nullidmė: moterį Oną, po tėvų Stankevičūtė, sūnų Pranciškų, 3 dukteris: Amiliją, Eleanor ir Lorettą ir kitas gimines. Lietuvoje paliko broli Praną ir pusbroli ir gimines. Velionis priklausė prie Liet. R. K. Susivienijimo, Šv. Juozapo ir Šv. Cecilijos draugijų. Kūnas pašarvotas 3315 W. Pierce Ave. Laidotuvių įvyks trečiadienį, spalio 4 d., 1939. Iš namų 8:30 val. ryto bus atlydėtas į Šv. Mykolo parap. bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus atlydėtas į Šv. Kazimiero kapines. Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus-ges ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuviuose. Nullidmė: Moteris, Sūnus, Dukterys ir Giminių. Laidotuvių direktoriai Lachawicz ir Sunai, tel. Canal 2515.

DON'T BE GREY Don't tolerate grey hair. Grey hair makes you look old and feel old. Try the Modern Method for Coloring Hair... CLAIROL. You'll appreciate the quick, pleasant treatment. No bleaching required to soften the hair when you use CLAIROL. You'll love the results on your hair — beautiful, natural-looking color that defies detection. See yourself as you would like to be. See your hairdresser today and send this coupon NOW.

Naturally...with CLAIROL Do not be led by the word of cheap imitations on the bottle. The perfect combination of rich oil, soap and delicate color that can't be copied... a blend that only Clairol contains. JOHN CLAI, CLAIROL, Inc. 125 West 46th St., New York, N. Y. Send FREE booklet, advice and coupon.

GIESMYNAS Įteikite Naują Giesmyną. Jams rasite Visiems Metams Bažnyčioje Giesmes. Giesmes ir muziką patvarkė Ant. S. Podius. Išleido G. L. R. K. Vargonininkų Provincija. Knygos kaina — 50 centai, pridedant 10 centų persuntimui.

LIETUVISKAS MISOLELIS Šlovinkim Viešpatį. Mišios ir Mišparai. Lietuviškai ir Lotyniškai, visiems Sekmadieniams ir Šventėms, ir kitos Maldas ir Giesmės. Antras patalysytas leidimas. Parašė Kan. Ad. Sabauskas. Spūris odos viršelis. Kaina — 0.75. Reikalauskite iš: DRUOGAS PUB. CO. 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois

SKOLINAM PINIGUS ANT 1-MŲ MORGICIŲ Kiekvienos ypotos padėti pinigai yra apdrausti iki \$5000.00 per Federal Savings and Loan Insurance Corp., po United States Government prižiūra. Mokame Už Padėtus Pinigus 3 1/2% Ofiso val.: 9:00 val. ryto iki 5:00 vak. Pirmadieniais, Ketvirtadieniais ir Šeštadieniais iki 8:00 vak. CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEK, Pres. 6816 S. Western Ave. Phone GRO. 0306

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI KELNER-PRUZIN Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS John F. Eudeikis SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ Visi Telefonai YARDS 1741-1742 4605-07 So. Hermitage Ave. 4447 South Fairfield Avenue Tel. LAFAYETTE 0727 DYKAI koplyčios visose Chicago's dalyse Kitiškykite mūsų radio programo Antradienio ir Šeštadienio rytais 10.00 valandą, iš WHIP stoties (1480.) Su Povila Šaltimiera.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI NARIAI CHICAGOS, CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ DYKAI KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE 6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109 Anthony B. Petkus 2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270 J. Liulevičius 4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572 S. P. Maziška 3319 Lithuania Avenue Phone YARds 1138-1139 Antanas M. Phillips 3307 Lithuania Ave. Phone YADds 4908 I. J. Zolp 1646 West 46th Street Phone YARds 0781-0782 Albert V. Petkus 4704 S. Western Ave. Tel. LAFayette 8024 P. J. Ridikas 3354 So. Halsted St. Telefonas YARds 1419

JUST KIDS — Barefooted. By Ad Carter. COLLY SHE TICKLES DONT SHE MUSH? I CANT STAN STILL. IT MAKES IT FEEL LIKE VACATION DONT IT? SHE DOES TICKLE LIKE EVERYTHING DONT SHE? INTERNATIONAL CARTOON CO.

D. G. R. ŽINIOS

J. Pilipauskas

GYVENIMO TRAGEDIJA

Tai buvo seniai. Prieš keliasdešimt metų Lietuvoj. Skaistų rudens rytą jis paskutinį kartą atsiveikino su savaisiais namais ir iškelia-vo svetur laimės ieškoti. Ne-žinojo jis, jog svetur jo lau-čia vargas, nusivylimas, sene-lių prieglauda ir liūdnas gy-venimo kelio galas.

Amerika. Tas aukso kraš-
tas, kur tiek daug jaunų jė-
gų sunyko, kur kasyklos ir
suodinos dirbtuvės tiek daug
jaunų lietuvių prarijo. Ir jis
pakliuvo tan sūkurin. Aukš-
tos kultūros apsuptas Lietu-
vos sodžiaus vaikas panoro
sukultūreti ir mokslo pasiek-
ti. Griebėsi knygos ir pats
pramokęs panoro spausdinti
žodį kitiems skleisti. Buvo
daug gerų norų. Jų buvo dau-
giau negu išsilavinimo.

Ir pakliuvo jis išnaudotojų
ir įvairiausių laisvių skelbė-
jų rankosna. Jie buvo labiau
išsimokslinę, apskuresni ir
nesiskaitė su žodžiais ir žmo-
gaus sąžine. Pamyne po pur-
vinų kojų padais švenčiausius
jausmus ir apspiaudę savo jau-
nųjų dienų ir savo tėvų šven-
čiausius jausmus, jie žengė
gyveniman naikindami žmonių
ramybę.

Nežinojimo ir žinios troš-
kimo blaškomas jis keičia sa-
vo tėvų ir savo tikėjimą ir
vėliau visai išsižada Dievo.
Nešvaria burna teršia gražiau-
sius žmonių jausmus ir dras-
ko svarbiausias gyvenimo tai-
sykles. Jis tikėjo laisvę ir ži-
nojimą suaupejęs, bet nesupra-
to supančiojės savo laisvą
dvasią surudijusiais neapyka-
ntos retežiais. Ir kankino sa-
vo neramią sielą ir drumstę
savųjų brolių ramybę.

Dienos kaupės į mėnesius
ir mėnesiai į metus išaugo.
Jis išraižė visą Amerikos
šiaurės kontinentą, aplankė
daug, vai daug surūkusių mie-
stų ir žaliuojančių miestelių
ir visur skelbė "laisvą" mi-
ntį ir kalė prie kentėjimo kry-
žiaus tyras lietuviškas sielas.
Bostonas, Hartfordas, Chica-
ga, Detroitas ar kitur. Visur
jis vienodai tuštino ramaus
Lietuvos kaimo bėrno ar mie-
sto darbininko sielas ir -
tos tuštumos vieton nieko sub-

Teisėjas John A. Sbarbaro ir adv. Arthur Morse tariasi su p. Petru Daužvardžiu, Lietuvos konsulu, Lietuvos krepšini-
ninkų (basketball) parkvietimui Amerikon imtis su Loyol-
os, De Paul ir kitų universitetų krepšiniukų rinktinėmis.

starcijalaus nepaliko. Ir dėl
jo šandie daug skylėtų lietu-
viškų sielų slankioja purvi-
nais Amerikos miestų gatvių
grindiniams ir ieško užuomar-
šos smuklės ir tamsiuose par-
kų užkampiuose. Jis gal ir
tikėjo pažangą, apšvietą ir
ramybę skelbiąs, bet skelbė
nežinojimą, nemokslą ir drum-
stę ramybę.

Dar daugiau metų susikro-
vė ant jo pečių. Išseko jo
jėgos ir sulinko tvirta lietu-
viška nugara. Užmiršo jį dru-
gai, kurių idėjas jis taip karš-
tai skleidė, kurių siundomas
jis sukruvino lietuvių sielas.
Skaudi gyvenimo vėtra nuka-
muotą senelį pribloškė prieg-
laudoj.

Oak Forest. Daug gyveni-
mo nukankintų sielų kamuo-
jasi tarp keturių prieglaudos
sienu. Nežinia ką ir jis čia
pergyvena. Gal pergyvena sa-
vo jaunąsias dienas, gal Lan-
kina jį žinia, kad tiek daug
nelaimingų sielų nukryžia-
vo ir paliko kentėjimams, o gal
ir nieko neįaučia.

Gyvenimas nesulaikomai
bėga. Ir geso jo dienos viena
po kitos. Išmuše ir paskuti-
nioji valanda. Susiprato ta-
da jo buvusieji draugai, jog
paskutinį kartą gali juo pa-
sinaudoti. Ir miręs jis neturi
ramybės.

Paskelbė jie: "Rytoj, 1:30

Administratoriaus Pranešimas

Sulaukus "Draugo" 30-ties metų gyvavimo malonu pasi-
džiaugti jo nuveiktais Bažnyčiai ir Tėvynei darbais. Taigi
lapkričio 19 d., Shoreland Hotel, ruošiamas bankietas, kuria-
me prisiminsime mūsų katalikiško dienraščio 30-ties metų
darbuotę ir kartu bus atidaromas vajas praplėsti mūsų dien-
raščio įtekme į lietuvių visuomenės gyvenimą. Bankieto ti-
kietai po \$2.00.

Šeštadienį prieš bankietą bus išleistas padidintas "Drau-
go" numeris, į kurį prašome mūsų biznierių patalpinti savo
pagarsinimus, nes jie bus dedami papiginta kaina.

Taip pat bus įvesta į mūsų dienrašį JAUNIMO ir MO-
TĖRŲ skyriai ir tad prašome mūsų prietelių paramos mūsų
dienraščiui šioje naujoje kuryboje.

Jums labai dėkingas,

KUN. J. MACFULIONIS, M.I.C.,
"Draugo" Administratorius

dainos, kurios netyčiomis pri-
minė apie amžinybę, kur ve-
lionis laukia savųjų draugų,
nors tie jo draugai į tai skel-
biasi netikį.

Pirmiausia kalba teisių da-
ktaras, kuris skelbia 18 šimt-
mečio pasenusią Russeau natu-
ralizmo teoriją, netikėjimą
niekuo ir net šventąjį Raštą,
kurį grožio atžvilgiu pasaulio
literatai pavadino verčiausiu
literatūros kūrinium, jis paver-
čia nešvarumų kysa.

— Neatsidėkite, ką jums
kiti pasakys, — skelbia dak-
taras ir pats užsimiršta, kad
noriomis nenoromis kiekvienas
turis pasikliauti kitų žiniomis.
Be to, jis į pats kalba į žmo-
nes tikrai tikėdamasis, kad
juo tikima.

Atsiveikina su velioniu ir
jo artimas draugas, kuris
daug ir artimai su velioniu
dirbęs. Tačiau ir jis paklysta
savųjų idėjų labirintuos ir
pamiršta nuosirdžiai tarti pa-
skutinį sudie.

Taip užgeso žinomas kaip
"Vėlių Kupėnis" Moekus,
ieškojimo nežinios ir įvai-
riausių laisvų kankinys, ne-
susilaukęs nė vieno gilesnio
atodausio, nė vienos gailėsio
ašaros.

Laidotuvėse daug buvo žmo-
nių, bet nebuvo žmogaus.
Dauguma susirinko, tartum
velionis būtų kažkas nepaprasto.
Taip renkamas į zoolo-
gijos sodus, akvariumus ir
cirkus, bet taip nelaidojamas
pilnutinis žmogus. Prie kar-
sto, palydėdami idėjos tikrą
draugą ar tik žmogų, mes su-
sikaupiam rimties valandėlei,
nes tai žmogus, kuris buvo
mūsų tarpe, kuris kentė mū-
sų kančias, vargo mūsų var-
gais, kuris peržengė amžiny-
bės slenkstį.

— Tai kad, vaikelai, nė aš
pats nežinau kas tie laisvama-
niai ar ta laisvoji mintis, —
pasakoja balkone paklaustas
senelis, — anie turi mokslo
ir gražiai porina. Gal ir žino
ką kalba.

Prasideda atsiveikinimo
programa, kurioj dainos ir
kalbos. Gal arčiausiai prie ri-
mties priėjo atsiveikinimo

RADIO

PEOPLES RADIO

Šandie, antradienį, 7 va-
landą vakare, iš stoties WG
ES bus transliuojama regu-
liarė lietuvių radio programa,
kurias leidžia Peoples baldų
bendrovės krautuvė, 4183 Ar-
cher Avenue. Šios dienos pro-
gramoj tarpe kitų dalyvaus
Algirdas Brazis, kuris padai-
nuos gražių dainų. Be to, bus
muzikos, naudingų patarimų
apie sveikatą, moterų "Gro-
žio Žodynas" namų papuoši-
mo žinios. Viskas sudarys
smagią ir naudingą valandą
kiekvienam pasiklausyti. Ne-
pamirškite.
Rap. XXX

NEW CITY FURNITURE
MART PROGRAMA

Šį vakarą, 8 valandą, iš sto-
ties WSBC, 1210 kil., bus New
City Furniture Mart krautu-
vės radio programa. Radio
štabas deda pastangų gerinti
programas, kad patenkintus vi-
sus klausytojus. Taigė atyd-
žiai klausykite šio vakaro
programos ir pareiškite savo
kritiką. Tuo būdu radio šta-
bas žinos, ko daugiau klau-
sytojai nori girdėti oro ban-
gomis.
Žinantys

NEURITIS

RELIEVE PAIN IN FEW MINUTES
To relieve the torturing pain of Neuritis,
Rheumatism, Neuralgia or Lumbago in a
few minutes, get the Doctor's formula
NURITO. Dependable—no opiates, no nar-
cotics. Does the work quickly—must relieve
worst pain, to your satisfaction in a few
minutes or money back at Drugists. Don't
suffer. Use NURITO on this guarantee today.

TURTAS VIRŠ - - - - - \$3,500,000.00

ATSARGOS KAPITALAS - \$250,000.00

Dabar mokam 3 1/2% už pa-
dėtus pinigus. Duodam pa-
skolas ant namų 1 iki 20 m.

STANDARD
FEDERAL
SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION
OF CHICAGO

4192 ARCHER AVENUE
SAVINGS FEDERALLY
INSURED
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

NAUJAUSI IR GERIAUSI
RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA — CASH ARBA
LENGVAIS ISMOKĖJIMAIS
Barskis Furniture House, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 W. 47th St. Phone Yards 5069

GRAZI "PASIUNTINIO"
PROGRAMA

Šį vakarą, 7:45 val., iš sto-
ties WGES, 1360 kil., vėl bus
graži "Pasiuntinio" radijo
programa, susidedanti iš dai-
nių ir muzikos. Taiggi bus ži-
nių iš statistikos. Be to, gir-
dėsime įdomių pranešimų iš
Rapolo Andreliūno krautuvės,
6324 South Western Ave.,
kur eina didelis spalių mė-
nesio išpardavimas nupigin-
tomis kainomis. Jo krautuvėj
galima gauti ir visokių puoš-
nių rankdarbių. Tai Elzbietos
Andreliūnienės darbas. Norin-
tieji gali duoti užsakymus ir,
pagal kostumerių norą, bus
pagaminta. Taigi prašoma šį
vakarą pasiklausyti gražios
"Pasiuntinio" programos.
SSS

ARE YOU SUFFERING FROM
EYE STRAIN
due to dust, sun, light-glare,
driving, movies, reading, etc.?

Do your eyes burn—feel
tired, uncomfortable? Try
Murine. It contains 7 help-
ful ingredients which
cleanse and clear eyes red-
dened from fatigue—make
your eyes feel clean, fresh,
alive! Much more effective than boric acid.
Send for trial bottle. Mail 10c (stamps
or coin) with your name and address to The
Murine Co., Dept. MF, Chicago, Ill.

AT ALL DRUG STORES

PASKOLOS ANT PIRMŲ
MORGIŲ
Duodamos nuo 1 iki 15 metų
Lengvi išmokėjimai. Dėl platesnių
informacijų kreipkitės pas Chas.
Zekas, Secretary.
GEDIMINAS BLDG. & LOAN
ASSOCIATION
4425 South Fairfield Ave.
Lafayette 8248

Standard Club

Svelni Degtinė—100 Proof
BOTTLED IN BOND
Nėra Geresnės Degtinės
už Tokią Kainą
TIK \$1.00 PT. \$1.60
4-5 Kvortos...
Reikalaukit
SAVO APYLINKĖS
TAVERNOJ
15c. DRINKSAS
MUTUAL LIQUOR COMPANY
Distributoriai
4707 S. HALSTED STREET
Phone Boulevard 0014

Pranešimai

BRIDGEPORT. — Moterų
Sąjungos 49 kp. laikys susi-
rinkimą spalių 3 d., 7:30 val.
vakare, mokyklos kambary.
Visos narės kviečiamos susi-
rinkti laiku. Yra daug naujų
sūnamųjų, kuriuos turėsime
svarstyti. Atsiveskite ir nau-
jų narių. Teko nugarsti, kad
vėl į kuopą įsirašė trys na-
rės. Pasidarbukime išaugini-
mui didelės kuopos. Valdyba

SKELBKITĖS "DRAUGE"

Listen to and Advertise over
PALANDECH'S YUGOSLAV RADIO
Folk Songs and Music
Tamboritz Orchestra
Station WVAE, Every Sunday 1 to 3
536 S. Clark St., Chicago — Har. 3006

THE BRIDGEPORT
KNITTING MILLS

F. SELEMONAVICH
SVETĖRIŲ KRAUTU-
VĖ ATDARA KAS
DIENĄ — IR VAKA-
RAIS IR SEKMA-
DIENIAIS
Telefonas
VICTORY 3486
504 WEST 33RD STREET
CHICAGO, ILL.

Renduojame salę vestuvėms, susi-
rinkimams, šokiams ir kitokiams
sąrengimams. Naujai ir moder-
niškai įrengta. Maža nuoma. Dėl
susirinkimų klubams duodame
dykai. Kreipkitės.

SULLY'S SVETAINĖ

4400 So. Washnaw Ave.
Tel. LAfayette 6954
Jonas Zepaltas, savininkas

CLASSIFIED

PARDAVIMUI NAMAS
2 fletų mūrinis namas 6-6 kam-
bariai. Karšto vandens šiluma.
Bungatov stogas. Ažuolo aptalvimai.
14 metų senumo. Kaina \$8,500.00.
6736 So. Campbell Avenue.

PARDAVIMUI
2 AUKŠTŲ medinis namas. 1 krau-
tuvė—5 gyvenimui kambariai ir 6
kambaryų fletas viršuje, arti Halsted
gatvės ir Canalport Avenue. Meti-
nių pajamų \$396.00. Pilna kaina
\$1,000. Edw. Chornakauskas, 1900 Uni-
on Avenue. Tel. CANal 2183.

PRASOM ATSIŠAUKTI
Paiškau giminalčio Juozapo Karbau-
sko. Girdėjau, kad gyvena New Yor-
ke valstybėje. Kūlis ir Kaitinčių
parapijos. Kuntilių kaimo. Turiu
svarbų reikalą. J. Pocius, 4450 So.
Hermitage Avenue, Chicago, Ill. . .

RENDON KAMBARIS
Rendon apšildomas kambarys. Jėl
norite gauti naudoti ir virtuvę. Vir-
tuvė beismonte. Atsišaukite: 6834 S.
Talman Ave., Chicago.

RENDON ŪKIS
Išrenduojame ūkį, sūvirš 200 akru-
žemės. Yra daug dirbamos žemės,
gražus miškas, sodas ir jrankiai.
Puiki vieta Mass. Valstijoje. Tik 1
mylia nuo miesto ir dirbtuvių. Artl
lietuvių kolonij. Nepaprasta pro-
ga. Iš svarbios prielaidos savinin-
kė išrenduoja atsakomąjį šeimyn-
nai labai pigiai. Jėl manote pava-
laikas apsižūrėti. Šio miestelio oras
ke valstybėje. Kūlis ir Kaitinčių
parapijos. Kuntilių kaimo. Turiu
svarbų reikalą. J. Pocius, 4450 So.
Hermitage Avenue, Chicago, Ill. . .
arba į Miss M. Steele, Barry, Mass.

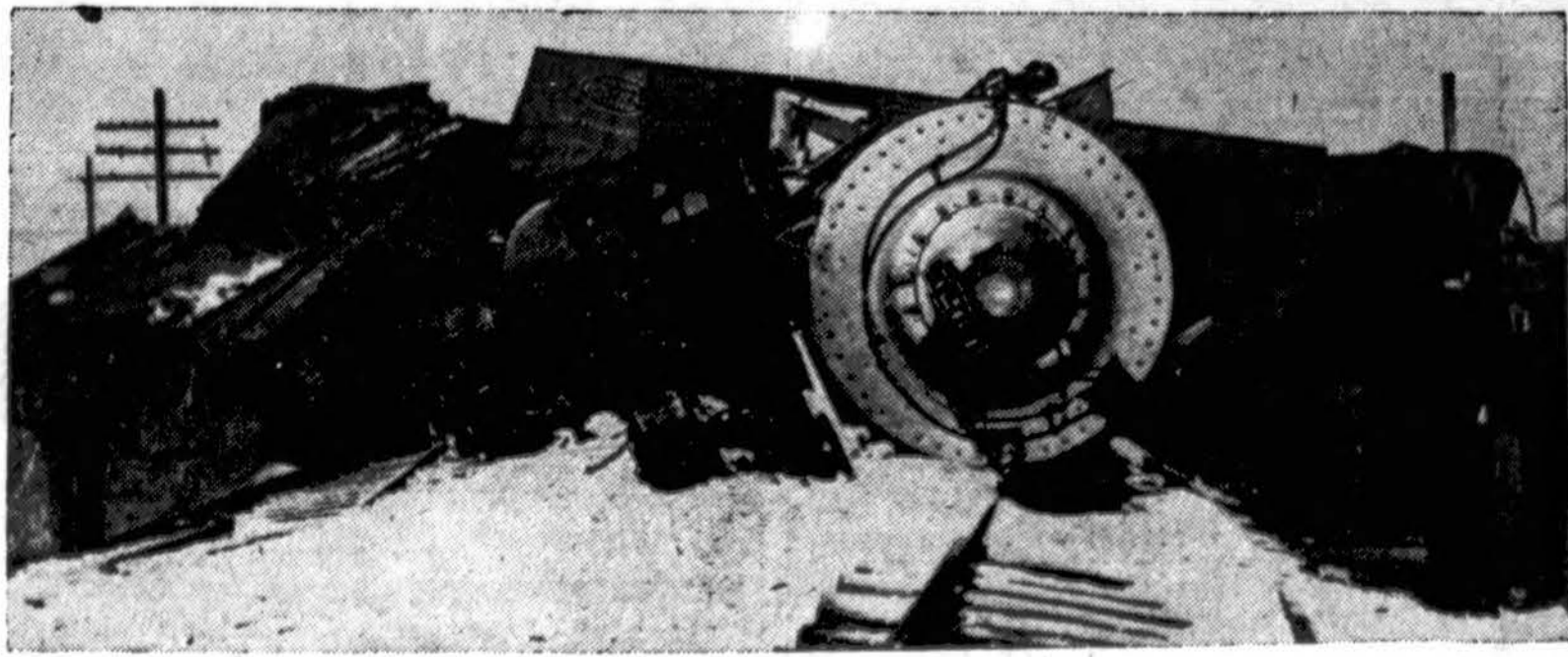
PILIETYBĖS PAMOKOS

prasidės antradienį, Spalių-October
3 dieną, 7:30 valanda vakare ir
bus laikomos kas antradienį.

vedėjas:
ADV. JOSEPH J. GRISH
4631 So. Ashland Ave.
Telefonas: Yards 1001

UNIVERSAL
RESTAURANT

Vestuvėm, Krikštynom ir Ki-
tiem Bankietam Suteikiam Pa-
tarnavimą.
Lankmas Patarnavimas Viziems
750 W. 31st Street
A. A. NORKUS, sav.
Tel. Victory 9670

Prekinio traukinio katastrofa netoli Joliet, Ill. Katastrofoj žuvo pečkūrys ir brekmenas. (Acme telephoto)

CRANE COAL COMPANY, 5332 So. Long Ave., Chicago - Tel. PORTsmouth 9022

POCAHONTAS Mine Run iš gelastų malmų;
daug dulkių šimta. Perkame 5 tonus ar dau-
giau, už toną
PETROLEUM CARBON COKE, perkant 5 to-
nus ar daugiau, tonas... \$7.40. Sales Tax Eksta.